

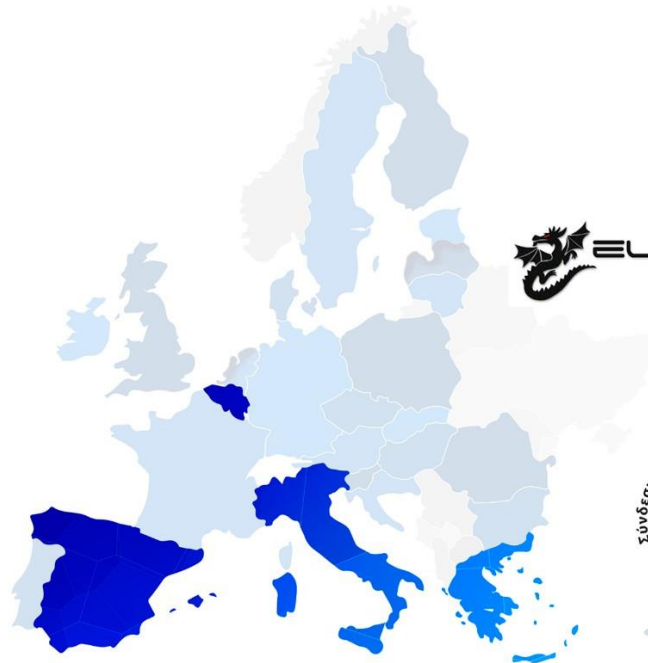
RE-TREAT
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ:

Εκπαιδευτικό Υλικό
για εκπαιδευτές που διεξάγουν
σεμινάρια σε επαγγελματίες του
Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης και
Υποστήριξης Θυμάτων οι οποίοι
εργάζονται με γυναίκες θύματα
σεξουαλικής βίας.

Financed by
The European Union
Justice Program (2014-2020)

Εταίροι του έργου

RE-TREAT – Reshaping treatment approaches towards victims of sexual violence within criminal proceedings

JUST-JACC-AG-2019 – 878566 – RETREAT

WP3 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και νομού Ηρακλείου (UWAH)

Συγγραφέας: Σοφία Θανασούλα (UWAH)

Συν-συγγραφείς: Monique Anderson (KU Leuven), Νάνσυ Ζωίδου Σαρήπαπα (UWAH)

**Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου,
Νοέμβριος, 2021**

Μετάφραση: Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου

Χρηματοδοτούμενο από
Την Ευρωπαϊκή Ένωση
Πρόγραμμα Justice (2014-2020)

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Το έργο RE-TREAT	2
Ομάδες-στόχοι του εγχειριδίου	2
Δομή του εγχειριδίου	3
Γενικές κατευθυντήριες γραμμές	4
Καθοδήγηση προς τους εκπαιδευτές	4
Εισάγοντας τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση	6
Ασκήσεις πριν την εκπαίδευση	6
Ενότητα 1: Κατευθυντήριες αρχές για επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας	9
Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι	9
Θεωρητικό πλαίσιο	9
Πρακτικά εργαλεία	10
Ενότητα 2. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στη γνώση ...	13
Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι	13
Θεωρητικό πλαίσιο	14
Πρακτικά εργαλεία	14
Ενότητα 3. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στην πρακτική	25
Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι	25
Θεωρητικό πλαίσιο	26
Πρακτικά εργαλεία	26
Ενότητα 4. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στο σύστημα	31
Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι	31
Θεωρητικό πλαίσιο	31
Πρακτικά εργαλεία	31
Ενότητα 5: Μεθοδολογία και πλαίσιο των «Προτύπων Πρακτικής: Τα βασικά στοιχεία αποτελεσματικής πρακτικής»	36
Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι	36
Θεωρητικό πλαίσιο	36
Πρακτικά εργαλεία	36
Τελικές Παρατηρήσεις	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	39

Εισαγωγή

Το έργο RE-TREAT

Η Οδηγία 2012/29/ΕΕ θεσπίζει την ατομική αξιολόγηση για όλα τα θύματα εγκληματικών ενεργειών, σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η Οδηγία περιλαμβάνει προσωπικά χαρακτηριστικά των θυμάτων καθώς επίσης και τη φύση και τα ειδικά χαρακτηριστικά του εγκλήματος: ενώ αναφέρεται συγκεκριμένα σε θύματα σεξουαλικής βίας. Η δευτερογενής θυματοποίηση η οποία προκαλείται από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης (ΣΠΔ) παρατηρείται συχνά ανάμεσα σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής κακοποίησης. Συνεπώς, η επαρκής αντίδραση σε τέτοιες περιπτώσεις απαιτεί από τους επαγγελματίες να συνδυάζουν πολύπλευρη κατανόηση των διαφορετικών εκφάνσεων και δυσκολιών της βλάβης που έχει προκληθεί, το οποίο συνεπάγεται την επίγνωση των αιτιών πρόκλησης βλάβης. Επιπλέον, οι επαγγελματίες θα πρέπει να έχουν την ικανότητα να εφαρμόζουν τη γνώση αυτή με επιδέξιο και ευαίσθητο τρόπο στα θύματα, κατά τη διάρκεια υποστήριξής τους και παροχής επαρκών υπηρεσιών. Για αυτό το λόγο, το έργο RE-TREAT στοχεύει στην προώθηση διαδικαστικών αλλά και οργανωτικών αλλαγών στις ελληνικές, ιταλικές και ισπανικές ποινικές διαδικασίες. Ενισχύοντας την πρακτική υλοποίηση της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ, το έργο RE-TREAT αναζητά να βελτιώσει την ποινική συστημική ανταπόκριση συγκεκριμένων αναγκών των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας. Συνεπώς, τα «Πρότυπα Πρακτικής» για επαγγελματίες ποινικής δικαιοσύνης αναπτύχθηκαν για να διασφαλίσουν κατάλληλη μεταχείριση απέναντι σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας κατά τη διάρκεια ποινικών διαδικασιών. Τα ευρωπαϊκά ελάχιστα πρότυπα που απορρέουν από τα «Πρότυπα Πρακτικής», οι περιοχές που χρήζουν βελτίωσης αλλά και τα βασικά ευρήματα από άλλα έργα (π.χ. PROTASIS) αποτέλεσαν τη βάση για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού σύμφωνα με τους όρους του έργου RE-TREAT. Αυτό το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει εκτός των άλλων, ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό εγχειρίδιο, πιο συγκεκριμένα αποτελεί το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο το οποίο και διαβάζετε.

Ομάδες-στόχοι του εγχειριδίου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο του RE-TREAT αποτελεί εργαλείο για τους εκπαιδευτές οι οποίοι σκοπεύουν να παρέχουν γνώση και εκπαίδευση σε επαγγελματίες που εργάζονται με ενήλικα θύματα σεξουαλικής βίας. Παράλληλα, στόχος της αντίστοιχης ολοκληρωμένης εκπαίδευσης

¹ <https://sexualviolencejustice.eu/?p=4488>

² Artinopoulou et al. (2018). *Towards a victim-centered police response: Training Manual*. Available at: <https://protasisproject.eu/protasis-training-manual/>.

σχετικά με τις αποτελεσματικές πρακτικές μεταχείρισης των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας είναι η ενδυνάμωση των ποινικών διαδικασιών και η επίτευξη καλύτερων ποινικών αποτελεσμάτων, όπως η αντιμετώπιση της υπο-αναφοράς και η ενθάρρυνση των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας να συμμετέχουν στις ποινικές διαδικασίες.

Συνεπώς, η υποστήριξη που θα παρέχεται σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας θα είναι πιο αποτελεσματική, βελτιωμένη, επαρκής και ποιοτική.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η Ολοκληρωμένη Εκπαίδευση είναι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται, οι οποίοι εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας, συγκεκριμένα είναι επαγγελματίες του Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης και επαγγελματίες Υποστήριξης Θυμάτων. Ενδεικτικά, η ομάδα των επαγγελματιών του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης μπορεί να περιλαμβάνει εισαγγελείς, δικαστές, αστυνομικούς, εγκληματολόγους, δικηγόρους, επαγγελματίες του νομικού και δικαστικού κλάδου: ενώ στην ομάδα των επαγγελματιών υποστήριξης θυμάτων μπορεί να περιλαμβάνονται ψυχολόγοι, ψυχίατροι, κοινωνικοί λειτουργοί καθώς και προσωπικό που ασχολείται με υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων.

Δομή του εγχειριδίου

Βασιζόμενοι στις «Καλές πρακτικές υποστήριξης θυμάτων σεξουαλικής και έμφυλης βίας» που δημιουργήθηκαν στα πλαίσια του έργου RE-TREAT, αυτό το εκπαιδευτικό υλικό συνδέεται άρρητα με τη δομή των αντίστοιχων πρακτικών που περιγράφονται παρακάτω:

- **Ενότητα 1.** Κατευθυντήριες αρχές για επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.
- **Ενότητα 2.** Μεθοδολογία και πλαίσιο των «Προτύπων πρακτικής: τα Βασικά Στοιχεία της Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ)»
- **Ενότητα 3.** Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στη γνώση
- **Ενότητα 4.** Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στην Πράξη
- **Ενότητα 5.** Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στο σύστημα

Όλες οι ενότητες έχουν την ίδια δομή:

- ✓ Περιεχόμενο & Μαθησιακοί στόχοι της Ενότητας
- ✓ Θεωρητικό πλαίσιο
- ✓ Πρακτικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων ασκήσεων και χρήσιμων συμβουλών που αντιστοιχούν στο αντίστοιχο θεωρητικό κομμάτι.

³ <https://sexualviolencejustice.eu/?p=4538>

Γενικές κατευθυντήριες γραμμές

Το ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό εγχειρίδιο του έργου RE-TREAT, προσφέρει στους εκπαιδευτές του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης και στους επαγγελματίες υποστήριξης θυμάτων, μια πληθώρα εκπαιδευτικών εργαλείων και επιλογών προκειμένου να διαλέξουν τα καταλληλότερα σε σχέση με τις απαιτήσεις του εκάστοτε γκρουπ που εκπαιδεύεται. Υπό τον όρο αυτό, εσείς οι εκπαιδευτές θα πρέπει να αποφασίσετε ποια θέματα ταιριάζουν στις ανάγκες των συμμετεχόντων και ποιες ασκήσεις καλύπτουν τους μαθησιακούς στόχους. Θα πρέπει επίσης να λάβετε υπόψιν σας τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων επαγγελμάτων τα οποία μπορεί να επηρεάσουν τις εκπαιδεύσεις (π.χ. αποχωρήσεις ή/και άρνηση να εμπλακούν), καθώς επίσης θα πρέπει να προσέξετε το αντίκτυπο που μπορεί να έχει η σύνθεση και η δυναμική του γκρουπ στην εκπαιδευτική διαδικασία και τα αποτελέσματα.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, μπορείτε να δράσετε με ευελιξία και καινοτομία προσαρμόζοντας, διαφοροποιώντας ή αλλάζοντας τα περιεχόμενα του εγχειριδίου, σύμφωνα με τις δυνατότητες και ελλείψεις των επαγγελματιών μαθητών σας, και σύμφωνα με τις ικανότητες και του προσωπικό/επαγγελματικό σας στυλ.

Οδηγίες για τον/τους εκπαιδευτές

Σε αυτό το κομμάτι παρέχονται πρακτικές συμβουλές για το πως εσείς οι εκπαιδευτές θα αποκτήσετε τα βέλτιστα που παρουσιάζονται σε αυτό το εγχειρίδιο.

Έτσι, προκειμένου να είστε ένας αποτελεσματικός εκπαιδευτής θα πρέπει:

- Να γνωρίζετε το υλικό που συμπεριλαμβάνεται στο εγχειρίδιο/εκπαίδευση
- Να είστε απόλυτα σίγουροι ότι:
 - Γνωρίζετε όλο το περιεχόμενο και τις πληροφορίες που παρέχονται
 - Είστε ικανοί να φτιάξετε τις δικές σας παρουσιάσεις σύμφωνα με το δικό σας λεξιλόγιο και τρόπο έκφρασης
 - Είστε ικανοί να θέσετε τον εαυτό σας σε θέση επαγγελματία εκπαιδευόμενου
 - Είστε προετοιμασμένοι για πιθανές ερωτήσεις και εμπόδια
 - Γνωρίζετε το μέρος όπου θα γίνει η εκπαίδευση (π.χ. ψηφιακή πλατφόρμα, καρέκλες, υλικό για ασκήσεις κλπ.)
- Να έχετε περισσότερο από έναν εκπαιδευτές στην εκπαίδευση.

Όταν περισσότεροι από ένας εκπαιδευτές είναι παρόντες, αυξάνεται η συμμετοχή και το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων. Αυτό συμβαίνει γιατί τα διαφορετικά προσωπικά και επαγγελματικά στυλ

διευκολύνουν τη μαθησιακή διαδικασία, τον τρόπο συμπεριφοράς, και τη δημιουργία σχέσεων. Παράλληλα, υπάρχει η δυνατότητα να παρέχονται περισσότερες ιδέες, οδηγίες αλλά και προσοχή στους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται με αποτέλεσμα να αυξάνεται η πιθανότητα ικανοποίησης των απαιτήσεων των συμμετεχόντων. Επιπλέον, όταν μοιράζεται το φορτίο εργασίας, μπορούν να αποτραπούν πιθανόν προκλητικές ή και αντικρουόμενες καταστάσεις πιο αποτελεσματικά. Έχει αποδειχθεί ότι είναι εξαιρετικά βολικό και χρήσιμο να μοιράζονται οι ευθύνες, ειδικά όπου απαιτείται να κρατάς σημειώσεις, να απαντάς σε ερωτήσεις και να διαχειρίζεσαι διοικητικά θέματα: αφού ο ένας εκπαιδευτής υλοποιεί τα παραπάνω και ο δεύτερος διεξάγει την εκπαίδευση

- Έχετε στο νου σας ότι οι κύριοι ρόλοι σας είναι:
 1. Να επικρατεί συνοχή στα πλαίσια του γκρουπ των εκπαιδευόμενων
 2. Να διατηρείται η δομή του γκρουπ
 3. Να υπάρχει η δυνατότητα όλοι οι συμμετέχοντες να εκφράζονται ελεύθερα; Ενώ παράλληλα τους ενθαρρύνετε να το κάνουν.

Εισάγοντας τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση

Ασκήσεις πριν την εκπαίδευση

Για τη διευκόλυνση της συνοχής στα πλαίσια του γκρουπ που εκπαιδεύεται, θα πρέπει να δημιουργήσετε κάποιες ασκήσεις προθέρμανσης και ενεργητικού χαρακτήρα ασκήσεις, αφού υπάρχει η πιθανότητα οι συμμετέχοντες να μην γνωρίζονται μεταξύ τους. Θα πρέπει επίσης να λάβετε υπόψιν σας ότι πολλοί από αυτούς δεν είναι εξοικειωμένοι με βιωματικές ασκήσεις, για αυτό τον λόγο θα πρέπει να είστε πολύ προσεκτικοί, ειδικά κατά τη διάρκεια του αρχικού σταδίου της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η ακόλουθη άσκηση που διεξάγεται πριν την εκπαίδευση, παρέχει ενδεικτικά τρόπους με τους οποίους μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες οι οποίοι εκπαιδεύονται στο να γνωριστούν μεταξύ τους και να εγκλιματιστούν στην εκπαίδευση. Σημειώστε ότι ο χρόνος είναι κατά προσέγγιση και θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των ατόμων που συμμετέχουν στο γκρουπ.

ΑΣΚΗΣΗ 1	
ΤΙΤΛΟΣ	«Γνώρισε, συστήσου και μοιράσου»
ΤΥΠΟΣ	Σπάσιμο πάγου / άσκηση προθέρμανσης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση σε ζευγάρια των 2 ατόμων
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση των δεσμών στα πλαίσια του γκρουπ • Εξοικείωση με τη διαδικασία της ομαδικής εκπαίδευσης • Ενθάρρυνση της συνεργασίας • Πρώθηση της ανοιχτότητας
ΥΛΙΚΟ	Συσκευή αναπαραγωγής μουσικής

<p>ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τοποθετήστε τις καρτέλες σε κύκλο και εφόσον το επιτρέπει η σύνθεση της ομάδας βάλτε χαλαρωτική μουσική και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γίνουν ζευγάρια. <p><i>Αν υπάρχει η δυνατότητα, βεβαιωθείτε ότι τα ζευγάρια δεν γνωρίζονται μεταξύ τους.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Όσον αφορά τη γνωριμία και την εγγύτητα, καλέστε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να πουν στο άλλο άτομο: <ul style="list-style-type: none"> - Το όνομά τους, - Την θέση εργασίας τους, - Τον οργανισμό στον οποίο εργάζονται και κάτι σχετικό με: <ul style="list-style-type: none"> - Την απασχόλησή τους, - Τους ωφελούμενους – θύματα σεξουαλικής βίας - Την τωρινή εκπαίδευση (π.χ. τις προσδοκίες τους) <p><i>Συμβουλευέστε τους να μην μοιράζονται πολύ προσωπικές πληροφορίες!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Δώστε στους συμμετέχοντες 4 λεπτά (2 για κάθε άτομο) • Έπειτα ζητήστε τους να επιστρέψουν στον κύκλο όπου κάθε άτομο θα πρέπει να συστήσει το ζευγάρι του στους υπόλοιπους.
<p>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</p>	<p>20 λεπτά</p>
<p>ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Λάβετε υπόψιν: Αν η εκπαίδευση γίνεται διαδικτυακά, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης επιμέρους δωματίων ανάλογα με το εκάστοτε λογισμικό που χρησιμοποιείται. ✓ Λάβετε υπόψιν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις κάποιες πληροφορίες που μοιράζονται μπορεί να είναι ευαίσθητες γι' αυτό θα πρέπει να γίνουν αλλαγές όπου απαιτείται.
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ</p>	<p>Hean, S., Staddon, S., Fenge, L., Clapper, A., Heaslip, V., & Jack, E. (2015). Improving collaborative practice to address offender mental health: Criminal justice and mental health service professionals' attitudes toward interagency training, current training needs, and constraints. <i>Journal of Research in Interprofessional Practice and Education</i>, 5(1).</p>

Reshaping treatment
approaches towards
victims of sexual violence
within criminal proceedings.

	ΑΣΚΗΣΗ 2
ΤΙΤΛΟΣ	«Όροι που χρησιμοποιούνται σχετικά με τη σεξουαλική βία κατά των γυναικών»

ΕΙΔΟΣ	Ενεργητική άσκηση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για όλη την ομάδα
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση του προβληματισμού σχετικά με τα θέματα που θα εξεταστούν στην εκπαίδευση.
ΥΛΙΚΟ	Κενές κάρτες, μαρκαδόροι, Ταινία
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<p>Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τους πιο συχνούς όρους που είτε γνωρίζουν είτε έχουν ακούσει και αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στα θύματα σεξουαλικής βίας ➤ Στις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας ➤ Στη σεξουαλική κακοποίηση και βία. <p><i>Σε αυτό το σημείο μην ξεχάσετε ή μην διστάσετε να τους διαβεβαιώσετε ότι δεν υπάρχει σωστή ή λάθος απάντηση σε αυτή την ερώτηση.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημειώστε τις απαντήσεις σε μια κάρτα και κρεμάστε την στον τοίχο ➤ Εμπλέξτε τους συμμετέχοντες σε μια σύντομη συζήτηση σχετικά με το τι υποδηλώνουν οι όροι αυτοί (αρνητικό, θετικό, ουδέτερο) ➤ Θα χρησιμοποιηθεί σε ακόλουθη άσκηση
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	20 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	Σε περίπτωση που η εκπαίδευση γίνεται διαδικτυακά, οι απαντήσεις μπορούν να γραφτούν σε ένα αρχείο word και να σταλεί μέσω του Chat.
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	Phipps, A., Ringrose, J., Renold, E., & Jackson, C. (2018). Rape culture, lad culture and everyday sexism: Researching, conceptualizing and politicizing newmediations of gender and sexual violence. <i>Journal of Gender Studies</i> , 27(1), 1-8.

Ενότητα 1 : Κατευθυντήριες αρχές για επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.

Περιεχόμενο & Μαθησιακοί Στόχοι

Η Ενότητα 1 θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των επαγγελματιών αναφορικά με τις Κατευθυντήριες αρχές οι οποίοι δουλεύουν με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τα ακόλουθα:

- Ανεξαρτησία
- Αμεροληψία
- Ενότητα
- Ισότητα
- Ικανότητα
- Επιμέλεια
- Θυματοκεντρική προσέγγιση

Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να διαβεβαιωθούν ότι μέσω αυτής της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν:

- Γνώση για τις βασικές κατευθυντήριες ηθικές αρχές
- Γνώση για το ήθος και το πλαίσιο αξιών.
- Απόκτηση ικανότητας να αναγνωρίζουν υψηλά επαγγελματικά και ηθικά πρότυπα
- Αναγνώριση και κατανόηση της σημασίας εφαρμογής υψηλών επαγγελματικών και ηθικών προτύπων, συμπεριλαμβάνοντας τα οφέλη προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας αλλά και τον αρνητικό αντίκτυπο που μπορεί να έχουν όταν αυτά δεν εφαρμόζονται.
- Κατανόηση των επαγγελματιών ότι κατέχουν συγκεκριμένο ρόλο στην υλοποίηση των επαγγελματικών και ηθικών προτύπων.
- Δέσμευση για την απόκτηση ικανότητας προκειμένου να υιοθετηθούν υψηλά επαγγελματικά και ηθικά πρότυπα.
- Γνώση και εξοικείωση με θυματοκεντρικές προσεγγίσεις, με τη φιλοσοφία τους, τα οφέλη τους και τους τρόπους υλοποίησής τους.

Θεωρητικό πλαίσιο

Για να καλυφθεί το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαίδευσης σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές για επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας, παρακαλώ αναφερθείτε στο αρχείο με τίτλο: «Πρότυπα πρακτικής: Ένας Οδηγός για επαγγελματίες ποινικής δικαιοσύνης οι οποίοι εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας» κεφάλαιο «Κατευθυντήριες αρχές» (σελ. 6).

Πρακτικά εργαλεία

	ΑΣΚΗΣΗ 1	ΑΣΚΗΣΗ 2
ΤΙΤΛΟΣ	«Σκεπτόμενοι τις κατευθυντήριες αρχές»	«Καθοδήγηση για τις κατευθυντήριες αρχές»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση	Αναστοχαστική - παρακινητική άσκηση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα)	Άσκηση σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> ☒ γνώση των βασικών κατευθυντήριων ηθικών αρχών ☒ Κατανόηση και αναγνώριση της σημασίας υλοποίησης των επαγγελματικών και ηθικών προτύπων, συμπεριλαμβάνοντας τα οφέλη προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας αλλά και τον αρνητικό αντίκτυπο που μπορεί να έχουν όταν αυτά δεν εφαρμόζονται. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δέσμευση για την απόκτηση ικανότητας προκειμένου να υιοθετηθούν υψηλά επαγγελματικά και ηθικά πρότυπα.
ΥΛΙΚΟ	Κόλλες, Στυλό, Ταινία	Κόλλες, Στυλό, Ταινία
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Δώστε στους συμμετέχοντες 5 λεπτά να αναλογιστούν – βασιζόμενοι στις γνώσεις και εμπειρίες τους- τις βασικές αρχές που διέπουν το επάγγελμά τους • Χωρίστε τους σε μικρές ομάδες • Καλέστε τους να συζητήσουν τα αποτελέσματα της σκέψης τους και ζητήστε τους να γράψουν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές όπως αυτοί πιστεύουν. Δώστε τους 10 λεπτά να το κάνουν. • Καλέστε όλες τις υπο-ομάδες στο μεγαλύτερο γκρουπ και ζητήστε τους να παρουσιάσουν αυτά που έγραψαν. • Κολλήστε τις κόλλες στον τοίχο ή τοποθετήστε τις στη μέση του κύκλου. • Δώστε στους συμμετέχοντες 20 λεπτά 	<p>Έχοντας αναφερθεί εκτενώς στις θεωρητικές αλλά και στις πειραματικές πεποιθήσεις και στάσεις προς τις κατευθυντήριες Αρχές, ήρθε η ώρα να επικεντρωθούμε στο ρόλο του φύλου και της σεξουαλικής βίας, καλώντας τους εκπαιδευόμενους να συζητήσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αν και πως αυτές οι αρχές διαφοροποιούνται όταν το να εργάζεσαι με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας συγκρίνεται με το να εργάζεσαι με άλλα θύματα (π.χ. άντρες θύματα ή θύματα διαφορετικών ειδών βίας); • Πως οι παραπάνω διαφορές τους επηρεάζουν ενώ • εργάζονται με τέτοιου είδους θύματα; Π.χ. Περιπλέκουν, ενοχλούν, ή σκληραίνουν τη δουλειά τους; • Μετά από αυτή τη συζήτηση καλέστε

	<p>(εξαρτάται από το μέγεθος του γκρουπ) να συζητήσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> τις ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες <p><i>Ωθήστε τους να σκεφτούν πιθανές εξηγήσεις για τις αναγνωρισμένες ομοιότητες και διαφορές (π.χ. ο ρόλος του φύλου τους, το επάγγελμά τους κλπ.)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> τα οφέλη των αρχών αυτών προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας; τους επαγγελματίες; τις σχετικές υπηρεσίες; Το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης; και την κοινωνία γενικά <ul style="list-style-type: none"> μετά τη συζήτηση, μπορείτε να φτιάξετε μια παρουσίαση σχετικά με τις βασικές αρχές και τις κατάλληλες προσεγγίσεις για επαγγελματίες που εργάζονται στο πεδίο βασισμένοι στην αναφορά του θεωρητικού μέρους. <p>Δώστε στους επαγγελματίες άλλα 10 λεπτά να συζητήσουν τις αρχές που έχουν αναφέρει και παρουσιάσει (π.χ. ποιες αρχές θεωρούν σημαντικές και ποιες όχι και γιατί κλπ.)</p>	<p>τους να σκεφτούν και να εκτιμήσουν ποιες από τις αρχές που παρουσιάζονται είναι οι πιο απαιτητικές στο να διατηρηθούν στα πλαίσια της εργασίας με αυτά τα θύματα και γιατί.</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρά τις προκλήσεις, καλέστε τους να αναλογιστούν τη σημασία της δέσμευσης και υλοποίησης των πρακτικών αυτών για τους ωφελομένους; εμπλεκόμενους επαγγελματίες; υπηρεσίες; Και γενικά για την κοινωνία <p>Τέλος, καλέστε τους να σκεφτούν ιδέες σχετικά με τους επιτρεπόμενους παράγοντες που θα τους βοηθούσαν να υιοθετήσουν αυτές τις αρχές αλλά και τους τρόπους για να το κάνουν.</p>
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	45 λεπτά	30 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	Και στις δύο ασκήσεις, θα ήταν καλύτερο να χωρίσετε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και έπειτα να τους καλέσετε να συζητήσουν τις εισηγήσεις τους (σκέψεις που έχουν γράψει) με όλη την υπόλοιπη ομάδα.	
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	Stella Project. (2007). Stella Project Toolkit: Domestic Abuse and Substance Use. Stella Project. Available at: https://avaproject.org.uk/resources/stellaproject-toolkit-domesticabuse-substance-use-2007/	Koss, M. P., White, J. W., & Lopez, E. C. (2017). Victim voice in re-envisioning responses to sexual and physical violence nationally and internationally. <i>American Psychologist</i> , 72(9), 1019.

⁴ <https://sexualviolencejustice.eu/?p=4488>

Ενότητα 2. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στη γνώση

Περιεχόμενο και Μαθησιακοί Στόχοι

Η Ενότητα 2 θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των επαγγελματιών όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία για τον Προσανατολισμό προς τη γνώση:

- **Κατανόηση του φαινομένου της Σεξουαλικής Βίας**
 - Είδη θυματοποίησης σεξουαλικής βίας
 - Χαρακτηριστικά σεξουαλικής βίας
- **Κατανόηση των πλαισίων της Σεξουαλικής Βίας Understanding the contexts of Sexual Violence**
 - 2.2.1 Νομικό πλαίσιο
 - 2.2.2 Κοινωνικό πλαίσιο
 - 2.2.3 Το Διαδίκτυο
 - 2.2.4 Παγκόσμιες κρίσεις (πανδημία COVID-19, μεταναστευτική κρίση, παγκόσμια οικονομική κρίση)

Όσον αφορά τον προσανατολισμό προς τη γνώση, μέσω αυτής της ενότητας, οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν, να εξοικειωθούν και να αναλογιστούν:

- Τα Διεθνή, Ευρωπαϊκά και Εθνικά νομικά πλαίσια για τα θύματα σεξουαλικής βίας.
- Το φαινόμενο της σεξουαλικής και έμφυλης βίας (τα είδη της, ο επιπλασμός της, τα κύρια χαρακτηριστικά, τις συνέπειες, την αποκάλυψη, το ρόλο του φύλου και των κοινωνικών πτυχών του)
- Τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας.
- Τα πλαίσια (π.χ. κοινωνικό, νομικό, παγκόσμιες κρίσεις κλπ.) και τρόποι με τους οποίους η σεξουαλική βία εκδηλώνεται στην πραγματική ζωή αλλά και σε διαδικτυακά περιβάλλοντα.
- Τη σημασία της αποτελεσματικής υλοποίησης των διαδικασιών ποινικής δικαιοσύνης αλλά και τη συμμετοχή θυμάτων στις διαδικασίες αυτές. (Αποκαταστατική Δικαιοσύνη)
- Τα κύρια χαρακτηριστικά της δευτερογενούς θυματοποίησης από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης Ο αντίκτυπος και η σπουδαιότητα του ρόλου των ποινικών επαγγελματιών σε όλες τις διαδικασίες σχετικά με τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.

Θεωρητικό πλαίσιο

Για να καλυφθεί το θεωρητικό πλαίσιο του σεμιναρίου σχετικά με τα ΒΣΑΠ του προσανατολισμού προς τη γνώση, παρακαλώ αναφερθείτε στο αρχείο με τίτλο: «Πρότυπα πρακτικής: Ένας Οδηγός για επαγγελματίες ποινικής δικαιοσύνης που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας» κεφάλαιο «Ομάδα 1: Προσανατολισμός στη γνώση» (σελ. 10).

Πρακτικά εργαλεία

Η χρήση γλώσσας και η δευτερογενής θυματοποίηση των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας

Αρχικά, σε όρους επαρκούς μεταχείρισης, η παροχή υπηρεσιών και η συνεργασία πολλών φορέων απαιτείται για τους επαγγελματίες που εμπλέκονται, προκειμένου να εξοικειωθούν με την ορολογία που χρησιμοποιείται για την περιγραφή και την αναφορά στο φαινόμενο της σεξουαλικής βίας, τους φορείς και τις διαδικασίες που σχετίζονται με τέτοια εγκλήματα. Δευτερευόντως, θα πρέπει να αναγνωρίζουν τη δυναμική και τον αντίκτυπο της γλώσσας και πως η γλώσσα συμβάλλει στην δευτερογενή θυματοποίηση, με το να επηρεάζει επαγγελματικές συμπεριφορές και κατ' επέκταση αντίστοιχες διαδικασίες.

	ΑΣΚΗΣΗ 1
ΤΙΤΛΟΣ	«Κολλάζ ορολογίας της σεξουαλικής βίας»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση – διευκρίνιση στόχων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Κατανόηση των χαρακτηριστικών της δευτερογενούς θυματοποίησης από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης ✓ Κατανόηση της σπουδαιότητας του ρόλου των ποινικών επαγγελματιών σε όλες τις διαδικασίες σχετικά με τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, Κάρτες (κομμένες από την αρχή σε τόσα κομμάτια ώστε να δημιουργείται ένα κολλάζ π.χ. 12 κομμάτια), Ταινία
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ	<p><u>Μέρος 1</u></p> <p>α. Χωρίστε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται σε μικρές ομάδες και καλέστε τους, εντός 8-10 λεπτών να εμβαθύνουν στην ορολογία που προέκυψε από την Άσκηση Νο2 « οι όροι που χρησιμοποιούνται σχετικά με τη σεξουαλική βία κατά των γυναικών » στο σημείο «Ασκήσεις πριν την εκπαίδευση» και να γράψουν:</p>

- Τις σκέψεις και τα συναισθήματα που τους προκαλούν αυτοί οι όροι (π.χ. όταν ακούν τους συναδέλφους τους να τους χρησιμοποιούν ή κατά τη διάρκεια προηγούμενης άσκησης)
- Τα οφέλη και τις συνέπειες όλων των εμπλεκόμενων μερών (π.χ. επαγγελματίες, θύματα κλπ) δίνοντας έμφαση σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας και στα πλαίσια της δευτερογενούς θυματοποίησης

Μέρος 2

b. Καλέστε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται εντός 10 λεπτών να σκεφτούν για:

- Τα υπάρχοντα στερεότυπα σχετικά με τα εγκλήματα σεξουαλικής βίας
- Η συσχέτιση μεταξύ τους και της κυρίαρχης γλώσσας σε όλα τα επίπεδα (π.χ. στο ΣΔΠ, σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων, μέσα, κοινό κλπ.)
- Πως αυτά τα στερεότυπα και αυτή η ορολογία μπορούν να επανατραυματίσουν τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας υπό τους όρους της δευτερογενούς θυματοποίησης

c. Ξανά, όλες οι απαντήσεις θα γραφτούν, συμπεριλαμβανομένων των σκέψεων, εμπειριών, πιστεύω, και απόψεων των επαγγελματιών που εκπαιδεύονται σχετικά με την επίδραση τέτοιων στερεοτύπων και όρων στα θύματα σεξουαλικής βίας και ειδικά σε γυναίκες θύματα, που επικεντρώνονται σε ζητήματα σχετικά με το φύλο, ανισορροπίες και την υψηλά έμφυλη φύση της σεξουαλικής βίας.

Μέρος 3

d. Καλέστε τους συμμετέχοντες στο μεγαλύτερο γκρουπ και ζητήστε τους να παρουσιάσουν τις σημειώσεις τους, κατηγοριοποιώντας τις «θετικές», «ουδέτερες» και «αρνητικές». Οι «θετικές» λέξεις θα τοποθετηθούν μαζί, σχηματίζοντας ένα κολλάζ με τίτλο « Κολλάζ ορολογίας της σεξουαλικής βίας». Κρεμάστε το κολλάζ στο δωμάτιο για να είναι ορατό από όλους και κατ' επέκταση ευκολότερο στη χρήση-να λειτουργεί ως προτροπή-.

Μέρος 4:

e. Στην επόμενη φάση της άσκησης, θα δοθούν στους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται 8-10 λεπτά να συζητήσουν:

- **Τρόπους με τους οποίους θα διευκολυνθεί η υιοθέτηση** των όρων αυτών στην καθημερινή επαγγελματική τους ζωή (π.χ. χρήσιμες συμβουλές) και την επίδραση που θα έχει από αυτή την πράξη στους ίδιους, στους συναδέλφους τους, στις υπηρεσίες και στις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.
- **Τρόποι αντιμετώπισης και διαχείρισης των αρνητικών όρων** που χρησιμοποιούνται από τους συναδέλφους τους ή και από ιεραρχικά ανωτέρους τους, κάνοντας τους να αισθανθούν άβολα.

f. Σε συνδυασμό με την προηγούμενη ερώτηση σχετικά με τις σκέψεις και τα συναισθήματα που προκαλούνται από την αρχή των ασκήσεων, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να εκφράσουν τα τωρινά τους συναισθήματα (στο τέλος της άσκησης) και να σκεφτούν πιθανές συναισθηματικές αλλαγές και την προέλευσή τους.

Μέρος 5:

g. Είτε σε αυτό το σημείο, είτε πριν το Μέρος 4 (εξαρτάται από τη δυναμική του γκρουπ), μπορείτε να παρέχετε (π.χ. μέσω μιας παρουσίασης PowerPoint) προτάσεις,

	<p>όπως προ-κοινωνικές κατασκευές, παράλληλα με πληροφορίες για την σημασία και τους τρόπους απόκρισης σε τέτοιες συμπεριφορές. Για παράδειγμα, με το να μοντελοποιείς προ-κοινωνικές αξίες, με το να «μαθαίνεις» μέσω της ενθάρρυνσης και όχι της αποθάρρυνσης; Με το να ενδυναμώνεις προ-κοινωνικές εκφράσεις και πράξεις;</p> <p>Με το να αποδυναμώνεις ή να αντιμετωπίζεις αρνητικές/ επιβλαβής πράξεις και εκφράσεις; Με το να αποθαρρύνεις αντικοινωνικά σχόλια και συμπεριφορές υπό τους όρους της θετικότητας (π.χ. πως θα τους αντιμετωπίσετε πλαγίως με το να εξιστορείτε μια ιστορία ενός τρίτου μέρους ή με το να σχολιάζετε ό,τι διαβάζουν/ακούν, ή μέσω της μαρτυρίας ενός θύματος όπου η σημασία της χρήσης μιας λέξης Α και όχι μιας λέξης Β ήταν σημαντική κλπ.).</p>
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	50 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	<p>Είναι πολύ σημαντικό στην «ενεργητική μάθηση» να χρησιμοποιείτε ψηφιακά μέσα, όπως ένα κολλάζ. Παρ'όλα αυτά, κάποιοι επαγγελματίες από συγκεκριμένα πεδία μπορεί να μην επιθυμούν να συμμετάσχουν. Σε αυτή την περίπτωση, μπορείτε να διαμορφώσετε την άσκηση σύμφωνα με τη σύνθεση, τη δυναμική και τις απαιτήσεις της ομάδας σας.</p>
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> Gunnarsson, L. (2018). "Excuse me, but are you raping me now?" Discourse and experience in (the grey areas of) sexual violence. <i>NORA-Nordic Journal of Feminist and Gender Research</i>, 26(1), 4-18. <p>Jung, H., Seo, E., Han, E., Henderson, M. D., & Patall, E. A. (2020). Prosocial modelling: A meta-analytic review and synthesis. <i>Psychologicalbulletin</i>, 146(8), 635.</p>

Ασυνείδητες προκαταλήψεις, στερεότυπα και δευτερογενής θυματοποίηση γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας

Στα πλαίσια των προσπαθειών που στοχεύουν στην αναγνώριση και συνεπώς στην καταπολέμηση των στερεοτύπων, μύθων, λανθασμένων συμπεριφορών και πεποιθήσεων των επαγγελματιών σχετικά με την σεξουαλική βία, μπορούν να παρουσιαστούν σχετικές μαρτυρίες θυμάτων σεξουαλικής βίας ή και μικρές περιπτώσεις οι οποίες περιέχουν τα πιο λανθασμένα και παραπλανητικά στερεότυπα σχετικά με την σεξουαλική θυματοποίηση και εγκληματικότητα.

Όμως, για να πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο, οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα πρέπει να κατανοήσουν ότι αυτά τα στερεότυπα προκαλούνται από ασυνείδητες προκαταλήψεις των οποίων η ίδια η φύση είναι παγκόσμια και ασυνείδητη.

Συνεπώς, το αρχικό βήμα για εσάς τους εκπαιδευτές προκειμένου να τους βοηθήσετε είναι για αρχή να εξερευνήσετε την πηγή τέτοιων προκαταλήψεων, και έπειτα να διακρίνετε την ύπαρξή τους στους επαγγελματίες (π.χ. με την επιλεκτική προσοχή). Σκεπτόμενοι τις προκλήσεις που ίσως προκληθούν από συγκεκριμένα επαγγέλματα, καθώς και τη σύνθεση και δυναμική των εκπαιδευτικών ομάδων, σε αυτό το κομμάτι θα βρείτε μια πληθώρα από σχετικές ασκήσεις, από τις οποίες θα μπορείτε να επιλέξετε την καταλληλότερη για εσάς και τους εκπαιδευόμενους.

ΑΣΚΗΣΗ 1	
ΤΙΤΛΟΣ	«Είμαι προκατειλημμένος;»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση – διευκρίνιση στόχων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για όλη την ομάδα
ΣΤΟΧΟΙ	<p>1. Κατανόηση και επιρροή της επιλεκτικής προσοχής και των ασυνείδητων προκαταλήψεων, σαν κομμάτι διακρίσεων και προκαταλήψεων; Που επηρεάζουν αρνητικά τη συμπεριφορά και των ρόλο των επαγγελματιών σε όλες τις διαδικασίες αναφορικά με τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.</p>
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, κάρτες, προτζέκτορας ή ηλεκτρονικός υπολογιστής
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρουσιάστε το βίντεο «<i>Selection Attention Test</i>» των D. Simons και C. Chabris (διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=vJG698U2Mvo). ✓ Καλέστε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να συζητήσουν για τους παράγοντες που τους οδήγησαν να διακρίνουν το γορίλα ή και όχι. Καταγράψτε τις απαντήσεις τους σε μια κάρτα. <p><u>Μέρος 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρουσιάστε το βίντεο “<i>How to outsmart your own unconscious bias</i>” της Valerie

	<p>Alexander (διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=GP-cqFLS8Q4)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Καλέστε τους επαγγελματίες να συζητήσουν για τις ασυνείδητες προκαταλήψεις: τη λειτουργία τους, την εκδήλωσή τους, και την επίδραση που έχουν στην προσωπική αλλά και στην επαγγελματική τους ζωή. ➤ Έπειτα, επικεντρωθείτε σε πιθανές ασυνείδητες προκαταλήψεις που σχετίζονται με τη σεξουαλική βία: ➤ Ποιες μπορεί να είναι αυτές (σιγουρευτείτε ότι θα καλύψετε όλες τις πτυχές του θέματος, και πιο συγκεκριμένα προκαταλήψεις που αφορούν θύματα, γυναίκες, σεξουαλική βία); ➤ Από που προέρχονται; <p>Πως μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους και την αντιμετώπισή τους απέναντι σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας;</p>
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	30 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	<p>Καθώς μιλάτε για επιλεκτική προσοχή και ασυνείδητες προκαταλήψεις, σιγουρευτείτε ότι δεν κατηγορείτε τους επαγγελματίες. Έτσι, υπογραμμίστε την καθολικότητα και λειτουργικότητα της προσοχής και των προκαταλήψεων αφού αποτελούν ένστικτο προστασίας μας από το άγνωστο: π.χ. «αν και ενθαρρύνονται οι διακρίσεις και οι ανισότητες, η δραστηριότητα αυτή μας κρατάει ζωντανούς».</p>
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brunovskis, A., & Surtees, R. (2010). Untold stories: biases and selection effects in research with victims of trafficking for sexual exploitation. <i>International Migration</i>, 48(4), 1-37. ➤ Kim, A. M., Tinggen, C. M., & Woodruff, T. K. (2010). Sex bias in trials and treatment must end. <i>Nature</i>, 465(7299), 688-689. <p>Rassin, E., Eerland, A., & Kuijpers, I. (2010). Let's find the evidence: An analogue study of confirmation bias in criminal investigations. <i>Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling</i>, 7(3), 231-246.</p>

ΑΣΚΗΣΗ 2	
ΤΙΤΛΟΣ	«Σωστό ή Λάθος; - και γιατί;»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση – διευκρίνιση στόχων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για όλη την ομάδα
ΣΤΟΧΟΙ	Κατανόηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ επιλεκτικής προσοχής και ασυνείδητων προκαταλήψεων, και προκαταλήψεων και διακρίσεων που σχετίζονται με τη σεξουαλική βία
ΥΛΙΚΟ	Προτζέκτορας ή υπολογιστής σε περίπτωση που θα παρουσιαστούν εικονικές υποθέσεις/σενάρια
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Παρουσιάστε περιπτώσεις/σενάρια στους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται, επισημαίνοντας τα επικρατέστερα στερεότυπα και προκαταλήψεις που αφορούν τη σεξουαλική βία και τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας. ✓ Καλέστε τους επαγγελματίες να επεξεργαστούν αυτές τις περιπτώσεις και να συζητήσουν ποιοι παράγοντες δείχνουν εάν αυτές οι παραπομπές είναι έγκυρες ή όχι και γιατί. <p>Τέλος – εφόσον απαιτείται- μπορείτε να τους ενημερώσετε ότι όλες οι περιπτώσεις καταλογίστηκαν ως αληθινές περιπτώσεις σεξουαλικής βίας.</p>

ΔΙΑΡΚΕΙΑ	15 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα πρέπει να παροτρύνονται να υποστηρίξουν τη γνώμη τους και να το αιτιολογήσουν; Ενώ το να ανταλλάζουν απόψεις – και ειδικά διαφορετικές /αντικρουόμενες- θα πρέπει να ενθαρρύνεται από εσάς τους εκπαιδευτές. • Οι περιπτώσεις ή τα σενάρια που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να προέρχονται από την επαγγελματική σας εμπειρία. Ενδεικτικά θέματα αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Οι περιπτώσεις μπορούν να παρουσιαστούν προφορικά ή γραπτά (π.χ. παρουσίαση PowerPoint). Ωστόσο, για λόγους αμεσότητας, θα ήταν προτιμότερο να βιντεοσκοπήσετε μια μαρτυρία ενός επαγγελματία για μια περίπτωση η οποία χαρακτηρίστηκε ως μη έγκυρη ενώ ήταν.

Η σεξουαλική βία ως ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που απορρέει από πολλούς παράγοντες οι οποίοι απεικονίζονται σε άσκηση εξουσίας, σε κοινωνικές φυλετικές αντιλήψεις, στο υπόβαθρο του δράστη, στα στοιχεία της οικονομικής κατάστασης, στην αντικειμενοποίηση των γυναικών και των θυμάτων (ειδικά σε περιπτώσεις χρήσης ουσιών ή και εθισμού), θα πρέπει να γίνεται από όλους τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες αντιληπτό ως ένα εξαιρετικά περίπλοκο ζήτημα που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και διαχείριση.

Προκειμένου να ενσωματωθεί η πολύπλοκη και πολυπαραγοντική φύση της σεξουαλικής βίας, οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα πρέπει να ενθαρρύνονται να δημιουργούν αμοιβαία τη γνώση και την κατανόηση των ειδικών και συγκεκριμένων πλαισίων σεξουαλικής βίας μέσω ασκήσεων που ενθαρρύνουν τον αυτό-στοχασμό και την ενσυναίσθηση.

	ΑΣΚΗΣΗ 3
ΤΙΤΛΟΣ	«Ιδανική σεξουαλική βία ή και ιδανικό θύμα»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση – διευκρίνιση στόχων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <p>✓ Στοχασμός, κατανόηση και εξοικείωση με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το φαινόμενο της σεξουαλικής και έμφυλης βίας (τα είδη, ο επιπλασμός της, τα κύρια χαρακτηριστικά, οι συνέπειες, η αποκάλυψη της σεξουαλικής βίας, ο ρόλος του φύλου, και οι κοινωνικές πτυχές) the phenomenon of sexual and gender-

<p>ΣΤΟΧΟ I</p>	<p>based violence (<i>its types, prevalence, main characteristics, consequences, disclosure of sexual violence, role of gender and social aspects</i>),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα πλαίσια (π.χ. κοινωνικά, νομικά, παγκόσμιες κρίσεις κλπ.) και its contexts (e.g., social, legal, global crises etc.), and • τους τρόπους με τους οποίους η σεξουαλική βία εκδηλώνεται σε πραγματικό και διαδικτυακό περιβάλλον. the ways in which sexual violence is manifested in both real life and online environments. <p><u>Μέρος 2:</u></p> <p>Χρησιμοποιώντας την παραπάνω άσκηση σαν μέσο, μπορείτε στη συνέχεια να συνεχίσετε την εξερεύνηση και επεξεργασία των στερεοτυπικών αντιλήψεων των επαγγελματιών που αφορούν τις κύριες πτυχές της σεξουαλικής βίας και να διακρίνετε τις ήδη υπάρχουσες προκαταλήψεις (π.χ. «ιδανικό θύμα») σαν ένα πρώτο βήμα για την αποδόμησή τους.</p>
<p>ΥΛΙΚΟ</p>	<p>Στυλό, κυκλικές κάρτες (κομμένες από την αρχή με τέτοιο τρόπο ώστε να συμβολίζουν ένα κολλάζ, π.χ. 12 κομμάτια), ταινία, προτζέκτορας ή ηλεκτρονικός υπολογιστής</p>
<p>ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ</p>	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα/ομάδα) <i>Av είναι εφικτό, σιγουρευτείτε ότι σε κάθε ομάδα συμμετέχουν άτομα με διαφορετικούς επαγγελματικούς ρόλους</i> ✓ δώστε τους 4 κάρτες που να γράφουν τους ακόλουθους τίτλους <ul style="list-style-type: none"> • είδη • χαρακτηριστικά • κύρια πλαίσια (π.χ. κοινωνικό πλαίσιο, οικογένεια, χώρος εργασίας, διαδίκτυο, παγκόσμιες κρίσεις, πανδημία COVID-19, μεταναστευτική κρίση, παγκόσμια οικονομική κρίση κλπ.). • νέα δεδομένα που προέρχονται από την κοινωνική διαφοροποίηση της σεξουαλικής βίας (π.χ. εκδικητική πορνογραφία, παρενόχληση στο δρόμο, παρακολούθηση) ✓ Καλέστε τους να σκεφτούν αναφορικά με αυτά τα θέματα και να σημειώσουν τις σκέψεις τους, τις εμπειρίες τους και τις πεποιθήσεις τους. <p><i>Οι απαντήσεις μπορεί να έχουν τη μορφή προτάσεων, δηλώσεων, μικρών φράσεων ή ακόμα και ζωγραφιών.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Μετά από 12-15 λεπτά, καλέστε τους συμμετέχοντες στον μεγαλύτερο κύκλο και ζητήστε τους να μοιραστούν τις απαντήσεις τους με τους υπόλοιπους και αμοιβαία να κατασκευάσουν την ιδανική αντίληψη για την σεξουαλική βία, προσθέτοντας τα νέα στοιχεία στις κάρτες, ενώ όλα τα κομμάτια θα τοποθετηθούν μαζί για να σχηματιστεί η «πολυδιάστατη τούρτα της σεξουαλικής βίας» ✓ Ένα όμορφο κλείσιμο αυτού του μέρους που μπορεί επίσης να λειτουργήσει και σαν «γέφυρα» για τα επερχόμενα θέματα, θα μπορούσε να είναι μια παρουσίαση του παρακάτω βίντεο που αποτυπώνει το ποίημα ενός κοριτσιού που διηγείται την πορεία των γυναικών μέσω της σεξουαλικής θυματοποίησης: “Teen’s poem about sexual assault is a powerful one”, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=C6ONugTPF6s <p><u>Μέρος 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Καλέστε τους συμμετέχοντες να συζητήσουν τα κύρια χαρακτηριστικά του «ιδανικού

	<p>θύματος» σεξουαλικής βίας και τα βασικά στοιχεία της «ιδανικής περίπτωσης» σεξουαλικής βίας. Το υλικό της προηγούμενης άσκησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν βάση ή σαν βοηθητικό μέσο.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Φτιάξτε μια παρουσίαση με δεδομένα και πληροφορίες που αφορούν τα ιδανικά θύματα σεξουαλικής βίας (στις ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ μπορείτε να βρείτε κάποιες προτάσεις σχετικά με το υλικό της άσκησης). ✓ Παρουσιάστε το ακόλουθο βίντεο όπου μιλάνε θύματα για τις εμπειρίες τους και πως επιβίωσαν, επιδεικνύοντας τις πραγματικές πτυχές της σεξουαλικής βίας: “Survivors of Sexual Abuse and Assault Reveal an Important Truth”, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=2p06x-yumc0 <p>Καλέστε τους συμμετέχοντες να συγκρίνουν και να συζητήσουν τις ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις απαντήσεις τους στις 2 τελευταίες ασκήσεις με τις μαρτυρίες θυμάτων σεξουαλικής βίας.</p>
<p>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</p>	<p>50 λεπτά</p>
<p>ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ</p>	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <p>Σε αυτό το σημείο παροτρύνετε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να προσπαθήσουν να αναγνωρίσουν τις πτυχές της δια-τομεακότητας που συμβάλλει στο φαινόμενο της σεξουαλικής βίας.</p> <p>Για παράδειγμα, μπορείτε να τους ζητήσετε να αναλογιστούν οποιαδήποτε άλλη κρίση που μπορεί να επηρεάζει τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας και ποια μπορεί να είναι αυτή η επίδραση, ή να σκεφτούν 10 διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να αυξηθεί η ευαλωτότητα μιας γυναίκας προς τη θυματοποίηση της σεξουαλικής βίας.</p> <p><u>Μέρος 2:</u></p> <p>Οι πληροφορίες που έχουν παρουσιαστεί απορρέουν από σχετική βιβλιογραφία και έρευνα, όπως επίσης και από γκρι βιβλιογραφία. Θα ήταν καλό να συλλέξετε δεδομένα από όλες τις διαθέσιμες πηγές, π.χ. από περιπτώσεις από την χώρα/περιοχή σας που λαμβάνουν μεγάλη δημοσιότητα, ανταπόκριση από τα μέσα κλπ.</p>
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ</p>	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Armstrong, E. A., Gleckman-Krut, M., & Johnson, L. (2018). Silence, power, and inequality: An intersectional approach to sexual violence. <i>Annual Review of Sociology</i>, 44, 99-122. • McCauley, H. L., Campbell, R., Buchanan, N. T., & Moylan, C. A. (2019). Advancing theory, methods, and dissemination in sexual violence research to build a more equitable future: An intersectional, community-engaged approach. <i>Violence against women</i>, 25(16), 1906-1931. <p><u>Μέρος 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ricciardelli, R., Spencer, D. C., & Dodge, A. (2021). “Society Wants to See a True Victim”: Police Interpretations of Victims of Sexual Violence. <i>Feminist Criminology</i>, 16(2), 216-235. • “The Betrayed Girls”, available at: https://www.lawyersjurists.com/article/who-is-the-ideal-rape-victim/ <p>“Who is the Ideal Rape Victim?”, available at: https://www.youtube.com/watch?v=rBOis1nhZw</p>

	ΑΣΚΗΣΗ 4
ΤΙΤΛΟΣ	«Γιατί να μην το αποκαλύψουν/αναφέρουν;»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση / ενσυναίσθηση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> Κατανόηση των κύριων πτυχών της δευτερογενούς θυματοποίησης από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και αναγνώριση των αναγκών και των ενδιαφερόντων των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας, στοχεύοντας -μέσω της ενσυναίσθησης- στην καταπολέμηση της κατηγορίας των θυμάτων και της δευτερογενούς θυματοποίησης.
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, κόλλες, ταινία, προτζέκτορας ή ηλεκτρονικός υπολογιστής
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕ Σ	<p><u>Μέρος 1:</u></p> <p>Δεδομένου ότι η απόκρυψη ή η υπο-αναφορά προκαλούν μεγάλη ανησυχία, τα οποία προκαλούνται σε ένα βαθμό από τον φόβο του επανατραυματισμού, μπορείτε να καλέσετε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν (μερικώς βασιζόμενοι στην άσκηση 3) σχετικά με τις κύριες αιτίες που οι γυναίκες θύματα μπορεί να αποθαρρύνονται ή να αποτρέπονται από το να αναφέρουν σεξουαλική βία ή μπορεί να μην είναι πρόθυμες να εμπλακούν σε ποινικές διαδικασίες</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενθαρρύνετε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να απαντήσουν σαν να ήταν αυτοί τα θύματα σεξουαλικής βίας και κρατήστε σημειώσεις. Αφού συζητηθεί το θέμα αυτό στις μικρότερες ομάδες, συνεχίστε τη συζήτηση στη μεγαλύτερη ομάδα. <p><u>Μέρος 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Παρουσιάστε βίντεο από μαρτυρίες θυμάτων αναφορικά με τους λόγους, τους αποτρεπτικούς παράγοντες και τα εμπόδια που οδηγούν στη μη αναφορά σεξουαλικής βίας. Κάποια ενδεικτικά βίντεο μπορείτε να βρείτε στη συνέχεια, στο σημείο «ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ» <p><u>Μέρος 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Καλέστε τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τα αναφερόμενα εμπόδια και να σκεφτούν πιθανά πρόσθετα εμπόδια, βασιζόμενοι στη γνώση και εμπειρία τους. Ενθαρρύνετε το διάλογο και τη σύγκριση ανάμεσα στις ιδέες που παράχθηκαν στο μέρος 1 και τις απόψεις που εκφράστηκαν στο μέρος 2 <p>Τέλος, ωθήστε τους να σκεφτούν ιδέες για την καταπολέμηση την υπο-αναφοράς. Αυτές οι ιδέες μπορούν να αναφέρονται στους ίδιους αλλά και στις υπηρεσίες τους.</p>
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	20 λεπτά

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	<p>Αν η ομάδα σας είναι αρκετά δεκτική και το επιτρέπει η δυναμική της, μπορείτε να καλέσετε τους συμμετέχοντες να παίξουν ένα παιχνίδι ρόλων όπου θα αποτυπώνεται το παραπάνω υλικό, παίζοντας όλους τους ρόλους που εμπλέκονται (π.χ. θύματα, επαγγελματίες, σύντροφοι, φίλοι, οικογένεια, σύμβουλος, δάσκαλος, μέντορας κλπ.) και μοιράζοντας στο τέλος με την ομάδα τις σκέψεις και τα συναισθήματα που δημιουργήθηκαν από την αναθέσπιση, συγκρίνοντας και συνδυάζοντας στο τέλος όλες τις ομιλίες και τα σχόλια. Διαφορετικά, μπορούν να το παρουσιάσουν προφορικά.</p>
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	<p><i>"Asking for it"</i>, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=wGgKK4U7LKE</p> <p><i>"Women tell us why they didn't report their sexual abuse"</i>, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=rSWwX7IBEGk</p>

Ενότητα 3. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στην πρακτική

Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι

Η ενότητα 3 θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των επαγγελματιών πάνω στα ακόλουθα στοιχεία του προσανατολισμού στην πρακτική:

- **Διαθεσιμότητα και πρόσβαση σε υπηρεσίες**
 - Προσωπικά εμπόδια
 - Διαπροσωπικά εμπόδια
 - Οργανωτικά εμπόδια
 - Κοινωνικό-πολιτισμικά εμπόδια
- **Συμμετοχή**
 - Λήψη και κατανόηση πληροφοριών
 - Συμμετοχή, φορέας, ενδυνάμωση, ανεξαρτησία
 - Δυνατότητα να σε καταλαβαίνουν και να σε πιστεύουν
- **Προστασία**
 - Προστασία της ασφάλειας
 - Ιδιωτικότητα
 - Αξιοπρέπεια
- **Αποκατάσταση**
 - Υγεία και ευεξία
 - Δικαίωση και επικύρωση
 - Αποζημίωση

Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι μέσω αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν γνώση και πρακτικές δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν στην εργασία τους, σχετικά με:

- Τα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας όταν εμπλέκονται στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και την πρόσβαση (π.χ. ατομικά, δια-προσωπικά, οργανωτικά και κοινωνικό-πολιτισμικά εμπόδια), όπως επίσης και πως αυτά τα εμπόδια μπορούν να ξεπεραστούν μέσω της δέσμευσης και του κινήτρου.
- Τη σημασία της συμμετοχής των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας στις διαδικασίες του Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης και στα κατορθώματα της Δικαιοσύνης (π.χ. πρακτικά και συμβολικά οφέλη όπως είναι η αποζημίωση, ενδυνάμωση, απόκτηση εξουσίας, ανεξαρτησίας, κατανόησης κλπ.)

- Την ανάγκη των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας να νιώσουν προστατευμένες στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και δέσμευση στο να διατηρηθεί η ασφάλεια, η ιδιωτικότητα και η αξιοπρέπειά τους.
- Τους τρόπους αλληλεπίδρασης με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας προκειμένου να ενδυναμωθούν οι ποινικές διαδικασίες και να επιτευχθούν καλύτερα ποινικά αποτελέσματα και παροχή υποστήριξης
- Τους τρόπους αποτροπής δευτερογενούς θυματοποίησης των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης, προστατεύοντας τα δικαιώματά τους και εφαρμόζοντας Αποκαταστατική Δικαιοσύνη

Θεωρητικό πλαίσιο

Για να καλυφθεί το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαίδευσης αναφορικά με τα «ΒΣΑΠ Προσανατολισμός στην πρακτική» παρακαλώ αναφερθείτε στο αρχείο με τίτλο: «πρότυπα πρακτικής: Ένας Οδηγός για επαγγελματίες ποινικής δικαιοσύνης οι οποίοι εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας» Κεφάλαιο «Ομάδα 2: Προσανατολισμός στην πρακτική» (σελ. 13).

Πρακτικά εργαλεία

	ΑΣΚΗΣΗ 1
ΤΙΤΛΟΣ	«Γνώση και ενσυναίσθηση κατά της δευτερογενούς θυματοποίησης»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση / ενσυναίσθηση / κίνητρο
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για ζευγάρια των 2 ή μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
ΣΤΟΧΟΙ	Αυτή η άσκηση στοχεύει να θέσει τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται στη θέση των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας ενώ αντιμετωπίζουν τα εμπόδια που αναφέρθηκαν παραπάνω και με αυτό τον τρόπο να αναπτύξουν την κατανόηση και ενσυναίσθηση, και να αντιληφθούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας συμπεριλαμβανομένης της δευτερογενούς θυματοποίησης.
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, κόλλες, ταινία, προτζέκτορας ή ηλεκτρονικός υπολογιστής
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<u>Επιλογή 1:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Στην αρχή της εκπαίδευσης ζητήστε έναν εθελοντή να συμμετάσχει σε μια άσκηση στη συνέχεια της εκπαίδευσης. Μην τον ενημερώσετε εκ των προτέρων για το τι αφορά, απλά πείτε ότι δεν θα

είναι ντροπιαστικό ή (πολύ) άβολο.

- Κατά τη διάρκεια κάποιας άλλης άσκησης της εκπαίδευσης ζητήστε για σχόλια από την ομάδα για κάποιο άλλο θέμα – ιδανικά, ζητήστε σχόλια από κάποιον άλλο συμμετέχοντα, και έπειτα ζητήστε σχόλια από τον εθελοντή σας.
- Όταν σχολιάζουν αυτά που τους ζητήσατε, μην δίνετε προσοχή και φανείτε αποσυντονισμένος, ενώ ξαφνικά πείτε, «περιμένετε, μόλις θυμήθηκα κάτι πιο σημαντικό» και τσεκάρετε το κινητό και την ηλεκτρονική αλληλογραφία σας και πείτε «συνεχίστε σας ακούω...».
- Αν ο συμμετέχοντας φανεί λίγο αμήχανος, μπορείτε να του εξηγήσετε τι κάνετε... ανακοινώνοντας ότι αυτή η άσκηση «παρακολουθείται» και επισημαίνοντας ότι γι' αυτό το λόγο είχε ζητηθεί ο εθελοντής.

Επιλογή 2:

- ✓ Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ζευγάρια των 2, σχηματίζοντας 2 ομάδες: ομάδα Α και ομάδα Β,
- ✓ Δώστε στην ομάδα Α οδηγίες να μιλήσουν στο άλλο μέλος της ομάδας για κάποιο ζήτημα που τους προβλημάτισε στο παρελθόν ή τους απασχολεί στο παρόν(π.χ. ότι βρέχει σήμερα και ότι δεν κρατάτε μαζί σας ομπρέλα). *Υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι οι πληροφορίες που θα μοιραστούν δεν θα πρέπει να είναι πολύ προσωπικές, σκληρές ή και επίπονες*
- ✓ Έπειτα -χωρίς να γίνετε αντιληπτοί από την ομάδα Α- δώστε οδηγίες στην ομάδα Β να δείχνει απασχολημένη και μη διαθέσιμη στις αποκαλύψεις των τόμων από την ομάδα Α (π.χ. αποφύγετε να τους κοιτάτε στα μάτια, κοιτάξτε κάπου αλλού, γυρίστε την πλάτη σας στον ομιλητή, αποχωρήστε από το μέρος κλπ.).
- ✓ Αυτό το κομμάτι της άσκησης διαρκεί περίπου 3-4 λεπτά, έπειτα από το οποίο οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα αλλάξουν ρόλους
- Η ίδια συνθήκη εφαρμόζεται με όλα τα προηγούμενα εμπόδια και απαιτήσεις που έχουν αναφερθεί, πιο συγκεκριμένα:
 - **Μη συμμετοχή:** όπου το ένα άτομο δεν αφήνει το άλλο να συμμετάσχει σε μια συζήτηση ή σε μια δραστηριότητα που έχει ορίσει ο εκπαιδευτής
 - **Εξάρτηση:** το ένα άτομο δρα σαν να εμποδίζει την ανεξαρτησία του άλλου.
- Να σε καταλαβαίνουν και να σε πιστεύουν:** ενώ το ένα άτομο μοιράζεται μια αληθινή ιστορία της ζωής του, το άλλο άτομο το αμφισβητεί
 - **Προστασία:** το ένα άτομο απειλεί λεκτικά την προστασία του άλλου ατόμου
 - **Ασφάλεια:** το ένα άτομο απειλεί λεκτικά την ασφάλεια του άλλου ατόμου
 - **Ιδιωτικότητα:** το ένα άτομο καταπατά λεκτικά την ιδιωτικότητα του άλλου ατόμου
 - **Αξιοπρέπεια:** το ένα άτομο καταπατά και προσβάλλει λεκτικά την αξιοπρέπεια του άλλου
 - **Αποκατάσταση:** το ένα άτομο προσβάλλει, αμφισβητεί και απορρίπτει λεκτικά την ανάγκη για αποκατάσταση και τους λόγους πίσω από αυτή του άλλου ατόμου
- ✓ Έχοντας βιώσει όλες τις συνθήκες που σχετίζονται με τα εμπόδια των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας, καλέστε τους συμμετέχοντες να επιστρέψουν στον κύκλο και να μοιραστούν με τους υπόλοιπους της ομάδας πως ένιωσαν και τι σκέφτονταν κατά τη διάρκεια και των 2 μερών της άσκησης (συγκεκριμένα όντας τα θύματα και οι επαγγελματίες/παραβάτες).
- ✓ Έπειτα, καλέστε τους να μοιραστούν:

- Τι έχουν συνειδητοποιήσει και που έχουν καταλήξει αναφορικά με τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας
- Τι γνώση και εμπειρία έχουν αποκτήσει αναφορικά με τις αρνητικές πτυχές που θα πρέπει να αποφεύγονται
- ✓ Θα πρέπει επίσης να τους παροτρύνετε να σκεφτούν, να οραματιστούν και να διατυπώσουν τις ενέργειες που μπορεί να κάνουν αναφορικά με:
 - Την προστασία και διατήρηση των δικαιωμάτων και των αναγκών των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας
 - Την εξάλειψη των εμποδίων αυτών
 - Την ελαχιστοποίηση τον αντίκτυπο: διατηρώντας τις βασικές αρχές (όπως της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας) στο επίκεντρο της εργασίας και των παρεμβάσεών τους παράλληλα με την επίδραση που θα έχουν οι προσεγγίσεις και πρακτικές αυτές στην ευεξία των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας

Έχοντας ένα πολύ συγκεκριμένο σκεπτικό των πραγμάτων που μπορούν να εφαρμόσουν με διαφορετικό τρόπο, όταν επιστρέψουν στην εργασία τους στα πλαίσια της δυναμικής τους, οι εισηγήσεις τους αποτελούν προσωπική δέσμευση, και για αυτό το λόγο, όλες οι απαντήσεις θα πρέπει να καταγραφούν. Εάν συμφωνήσετε, θα πρέπει από κοινού να ορίσετε μια μέθοδο αξιολόγησης. Για παράδειγμα, με το να τους στέλνετε σε τακτά χρονικά διαστήματα e-mails.

Επιλογή 3:

- ✓ Μπορείτε επίσης να χωρίσετε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και να τους ζητήσετε να μοιραστούν τις σκέψεις τους αναφορικά με το πως πιστεύουν ότι αυτοί οι παράγοντες/τρόποι βιώνονται από γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας στην πράξη στις υπηρεσίες τους, και τι θα μπορούσε να γίνει συγκεκριμένα (ή και σε έναν ιδανικό κόσμο) για να βελτιώσουν τις εμπειρίες των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας στον οργανισμό τους.

Επιλογή 4:

- ✓ Παρουσιάστε βίντεο γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας που να μιλάνε για τις εμπειρίες τους με το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης, όπως τα βίντεο που υπάρχουν στο σημείο «ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ»
- ✓ Συνεχίστε τη συζήτηση εμβαθύνοντας στην δευτερογενή θυματοποίηση και καλέστε τους να σκεφτούν εμπόδια και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας κατά τη διάρκεια ποινικών διαδικασιών αλλά και τις συνέπειες που έχουν τα εμπόδια αυτά σε κάθε στάδιο της ζωής τους.
- ✓ Προκειμένου να τους παρέχετε μια στοχευμένη, συνεκτική και εκτενής εκπαίδευση στο κομμάτι της ενσυναίσθησης, οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα πρέπει να χωριστούν ξανά σε μικρές ομάδες, ενώ κάθε ομάδα θα πρέπει να προβληματιστεί αναφορικά με μια συγκεκριμένη φάση την ποινικής διαδικασίας.
- ✓ Ωστόσο, εκτός από την διαχείριση των αρνητικά φορτισμένων ζητημάτων που δουλεύετε, όσον αφορά την ενθάρρυνση και το κίνητρο, θα πρέπει να παρέχετε στους συμμετέχοντες αισιοδοξία, ικανότητα και έμπνευση και επίσης να τους καλλιεργήσετε το αίσθημα της αναγνώρισης, του σεβασμού, της ενσυναίσθησης και του θαυμασμού για τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.
- ✓ Για να το κατορθώσετε αυτό, καλέστε τους να αναλογιστούν τις πηγές και τα εσωτερικά χαρακτηριστικά τους, τις δυνατότητες και τις δυνάμεις που αυτές οι γυναίκες θα πρέπει να έχουν ή να αναπτύξουν προκειμένου να διαχειριστούν το τραύμα, να αποκαλύψουν το συμβάν, να

	<p>καταγγείλουν σεξουαλική βία και να εμπλακούν με τις σχετικές διαδικασίες. Ξανά, κάθε ομάδα θα παρουσιάσει μια συγκεκριμένη φάση της ποινικής διαδικασίας (είναι προτιμότερο να είναι η ίδια που είχαν αναλάβει και πιο πριν).</p> <p>✓ Όλες οι σημειώσεις θα μοιραστούν με την υπόλοιπη ομάδα, μαζί με τις σκέψεις και τα συναισθήματα που προκλήθηκαν από αυτή την άσκηση στους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται.</p> <p>Τέλος, τοποθετήστε κενές κάρτες/ κόλλες δίπλα σε αυτές που περιέχουν τις πτυχές της δευτερογενούς θυματοποίησης και τα εμπόδια προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας. Έπειτα, ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν πιθανούς τρόπους και ενέργειες για να αντιμετωπιστεί και να αποτραπεί η δευτερογενής θυματοποίηση.</p>
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	20 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	-
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	<p>Δευτερογενής θυματοποίηση του Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “<i>How Sexual Assault Survivors are let down by our Judicial System</i>”, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=cpfEg-5Hczg • “<i>How the Justice System keeps failing Sexual Assault Survivors</i>”, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=6IIVfyChWUY <p>“<i>Transforming the Criminal Justice System: Victim’s experience</i>”, διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=BOrwmgd_15g</p>

Ενότητα 4. Βασικά Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής (ΒΣΑΠ): Προσανατολισμός στο σύστημα.

Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι

Η Ενότητα 4 θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ικανοτήτων των επαγγελματιών στα ακόλουθα στοιχεία του προσανατολισμού προς το σύστημα:

- Υπηρεσίες ποιότητας και διανομής
- Υπηρεσίες συντονισμού και συνεργασίας
- Ικανότητα και εκπαίδευση επαγγελματία

Αναφορικά με τον προσανατολισμό στο σύστημα, οι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται θα έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν, να εξοικειωθούν και να στοχαστούν σχετικά με:

- Τους τρόπους βελτίωσης της ποιότητας και διανομής των υπηρεσιών
- Την υιοθέτηση και εφαρμογή των καλών πρακτικών και των κατάλληλων προσεγγίσεων για τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας
- Την αποτελεσματική συνεργασία πολλών φορέων με περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και πως αυτή μπορεί να επιτευχθεί.
- Τη σημασία και πραγματοποίηση του σεμιναρίου αναφορικά με την μεταχείριση των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας.

Θεωρητικό πλαίσιο

Για να καλυφθεί το θεωρητικό πλαίσιο του σεμιναρίου σχετικά τα «ΒΣΑΠ: Προσανατολισμός στο σύστημα» παρακαλώ αναφερθείτε στο αρχείο με τίτλο: «Πρότυπα Πρακτικής: Ένας Οδηγός για επαγγελματίες ποινικής δικαιοσύνης που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας» Κεφάλαιο «Ομάδα 3: Προσανατολισμός στο σύστημα» (σελ. 18).

Πρακτικά εργαλεία

Το ζήτημα της βελτίωσης της ποιότητας και διανομής των υπηρεσιών προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας μπορεί να παρουσιαστεί μέσω μιας ψηφιακής παρουσίασης που επικεντρώνεται σε προσεγγίσεις τεκμηριωμένες

και είναι φυλετικά ευαίσθητες, υπογραμμίζοντας τα πολλαπλά οφέλη που μπορούν να προκαλέσουν στις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας και κατ' επέκταση σε όλους τους εμπλεκόμενους ΣΕ περιπτώσεις σεξουαλικής βίας, επαγγελματίες και υπηρεσίες. Η παρουσίαση μπορεί να βασίζεται στο κεφάλαιο «Ομάδα 3: Προσανατολισμός στο σύστημα» (σελ. 18) του αρχείου με τίτλο: «Πρότυπα Πρακτικής: Ένας Οδηγός για ποινικούς επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας».

ΑΣΚΗΣΗ 1	
ΤΙΤΛΟΣ	«Δημιουργία συνεργασίας»
ΕΙΔΟΣ	Διευκρίνιση στόχων -
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση για όλη την ομάδα
ΣΤΟΧΟΙ	Εξοικείωση με την αποτελεσματική συνεργασία πολλών φορέων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και αναγνώριση των τρόπων επίτευξής της
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, κόλλες, ταινία
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> ● Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν (ατομικά) την ήδη υπάρχουσα συνεργασία στις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τα ακόλουθα στοιχεία (τα οποία θα πρέπει να γραφτούν και σε κόλλες από τους συμμετέχοντες αλλά και σε μια μεγάλη κάρτα που θα τοποθετηθεί στον τοίχο): <ul style="list-style-type: none"> ➤ Τοπική στρατηγική συνεργασίας πολλών φορέων ➤ Ολοκληρωμένη στρατηγική ανάθεσης ➤ Ολοκληρωμένα μονοπάτια φροντίδας ➤ Ξεκάθαρα πρωτόκολλα και μέθοδοι για τη μετάδοση πληροφοριών ➤ Επίβλεψη, αξιολόγηση ρίσκου και σχεδιασμός ασφαλείας ➤ Συμβουλές ειδικών, υπεράσπιση και υποστήριξη ως κομμάτι μιας ολοκληρωμένης διαδρομής αναφοράς ➤ Συγκεκριμένη εκπαίδευση για επαγγελματίες στο πως να αντιδρούν στη σεξουαλική βία ✓ Βασιζόμενοι στην αξιολόγησή τους, ζητήστε από τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να βαθμολογήσουν τις πολιτικές αυτές από την πιο σημαντική στη λιγότερο σημαντική, ενώ τους ενθαρρύνετε να μοιραστούν με την υπόλοιπη ομάδα τους λόγους πίσω από τη βαθμολογία που έβαλαν(π.χ. παλαιότερες εμπειρίες αντιμετωπίζοντας δυσκολίες, καλές πρακτικές κλπ.). <p>Θα πρέπει να καταγράψετε στην κάρτα όλες τις βαθμολογίες και μόλις οι συμμετέχοντες τελειώσουν, επιλέξτε τα 4 στοιχεία που βαθμολογήθηκαν ως τα πιο σημαντικά.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Έπειτα ρωτήστε για τις ενέργειες, τις πολιτικές, τους τρόπους και τις μεθόδους που απαιτούνται για την πραγματοποίηση κάθε στόχου, όπως επίσης για τις προκλήσεις και τα πιθανά εμπόδια. ✓ Στη συνέχεια κάθε συμμετέχοντας θα πρέπει να εξηγήσει στην ομάδα ποια είναι η συνεισφορά του επαγγελματικά αλλά και της υπηρεσίας του υπό αυτό το πλαίσιο. Όλες οι απαντήσεις θα πρέπει να καταγραφούν. ✓ Καλέστε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να αναπτύξουν μεταξύ τους ένα μοντέλο συνεργασίας πολλών φορέων βασισμένο στην περιγραφή των επαγγελμάτων και των υπηρεσιών τους, και τέλος, δουλεύοντας ομαδικά, καλέστε τους να συζητήσουν και να βρουν τρόπους -σαν συνεργάτες- για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προκλήσεων. ✓ Τέλος, ζητήστε τους να αξιολογήσουν την σκοπιμότητα των προαναφερθέντων τρόπων και ενεργειών προς την αποτελεσματική συνεργασία μπροστά στην υπόλοιπη ομάδα, και των κινήτρων, της πρόθεσης και των ικανοτήτων ατομικά. ✓ Συζητήστε τα μοτίβα των απαντήσεων και των πιθανών ομοιοτήτων και διαφορών (π.χ. μεταξύ αξιολόγησης και σκοπιμότητας, έλλειψη δυνατοτήτων κλπ.) και προωθήστε τον αυτό-στοχασμό αναφορικά με τα προσωπικά τους ζητήματα (π.χ. προθυμία κλπ.).
<p>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</p>	<p>40 λεπτά</p>
<p>ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ</p>	<p>Στα πλαίσια της άσκησης, αναφορικά με την αποτελεσματική συνεργασία πολλών φορέων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα βίντεο ενός επαγγελματία ο οποίος εργάζεται σε έναν οργανισμό και εκλαμβάνεται ως «παράδειγμα καλής πρακτικής» είτε επιπρόσθετα είτε για λόγους διαφοροποίησης της άσκησης. Ο εκπρόσωπος θα πρέπει να παρουσιάζει τους τρόπους επικοινωνίας, τις διαδρομές αναφοράς, και άλλες κρίσιμες πτυχές της αποτελεσματικής συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες, που ακολουθούνται στην υπηρεσία του</p>
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕ ΣΠΗΓΕΣ</p>	<p>- Day, A. S., & Gill, A. K. (2020). Applying intersectionality to partnerships between women’s organizations and the criminal justice system in relation to domestic violence. <i>The British Journal of Criminology</i>, 60(4), 830-850.</p> <p>National Institute for Health and Care Excellence/ NICE. (2014). PublicHealth Guideline: Domestic Violence and Abuse: multi-agency working. Διαθέσιμο στο: https://www.nice.org.uk/guidance/ph50/chapter/1-Recommendations</p>

	ΑΣΚΗΣΗ 2
ΤΙΤΛΟΣ	«Οραματίζοντας και παλεύοντας για ένα καλύτερο μέλλον»
ΕΙΔΟΣ	Αναστοχαστική άσκηση / διευκρίνιση στόχων / κίνητρο
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Άσκηση σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αναγνώριση των τρόπων βελτίωσης της ποιότητας και διανομής υπηρεσιών ✓ Εξοικείωση με την αποτελεσματική συνεργασία πολλών φορέων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και αναγνώριση των τρόπων για την επίτευξή της
ΥΛΙΚΟ	Στυλό, κόλλες, ταινία, προτζέκτορας ή ηλεκτρονικός υπολογιστής
DETAILS	<ul style="list-style-type: none"> • Πριν την παρουσίαση, ζητήστε από τους συμμετέχοντες -βασισμένοι στην προσωπική και επαγγελματική τους γνώμη- να σκεφτούν παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας και διανομής των υπηρεσιών -ειδικά εάν συμμετέχουν στην ομάδα μέλη διαφορετικών επαγγελμάτων ή και υπηρεσιών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας ανάλυσης SWOT, διακρίνοντας τις δυνάμεις, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές. • Χωρίστε τους σε μικρές ομάδες 3-4 ατόμων και δώστε τους 10-15 λεπτά να συζητήσουν και να καταγράψουν τις απαντήσεις τους, σχετικά με τις «προτάσεις βελτίωσης». Σε αυτό το σημείο καθοδηγήστε τους, προκειμένου ο διάλογος να είναι πιο στοχευμένος και βάσιμος, διασφαλίζοντας έτσι ότι θα αναφερθούν σε όλες τις ενέργειες -με βάση τη δυναμική τους- που θα μπορούσαν να επηρεάσουν και να αλλάξουν σε προσωπικό, διυπηρεσιακό και συστημικό επίπεδο (π.χ. αναφέρετε 2 πράγματα που είστε πρόθυμοι και μπορείτε να κάνετε για να βελτιωθείτε / αναφέρετε 2 πράγματα που η υπηρεσία σας είναι διατεθειμένη να κάνει για να βελτιωθεί). <p>Είναι προτιμότερο να τους αναθέσετε προς χρήση το πλαίσιο ΒΣΑΠ (διαθέσιμο στο αρχείο «καλές πρακτικές») προκειμένου να αξιολογήσουν τη δικιά τους υπηρεσία και να δημιουργήσουν βασικές προτάσεις για βελτίωση σε επίπεδο α) προσωπικό β) διυπηρεσιακό γ) συστημικό. Δώστε τους 10-15 λεπτά να συζητήσουν τις απαντήσεις τους με την υπόλοιπη ομάδα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων μπορούν να συγκριθούν με το υλικό της παρουσίασης. Περαιτέρω επεξεργασία και σκέψη μπορεί να παροτρυνθεί προκειμένου να οραματιστούν τρόπους σύμφωνα τους οποίους οι προτεινόμενες πρακτικές μπορούν να προσαρμοστούν και να εφαρμοστούν στην εργασιακή τους πραγματικότητα.
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	50 λεπτά
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	-
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Daly, K. (2017). Sexual violence and victims' justice interests. In <i>Restorative responses to sexual violence</i> (pp. 108-139). Routledge. White, D., & McMillan, L. (2021). [De]-Centering the Victim: Police Perceptions of Victims of Sexual Violence through a Comparative Lens of Evidence Collection and Processing. <i>Feminist Criminology</i>, 15570851211031991.

Ενότητα 5. Μεθοδολογία και πλαίσιο των «Προτύπων πρακτικής: τα Κύρια Στοιχεία Αποτελεσματικής Πρακτικής»

Περιεχόμενο & μαθησιακοί στόχοι

Η ενότητα 5 θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ικανοτήτων των επαγγελματιών όσων αφορά την αξιολόγηση των πρακτικών στο πλαίσιο εργασίας τους:

- 5^α. μεθοδολογία αξιολόγησης:
 - Σχεδιάζοντας το πλαίσιο αξιολόγησης Designing the evaluation framework
 - Οριοθετώντας ασκήσεις προκειμένου να αναγνωριστούν σχετικές υπηρεσίες, προγράμματα και πρακτικές
 - Αξιολόγηση υπηρεσιών, προγραμμάτων, πρακτικών – καλύτερες, καλές, υποσχόμενες πρακτικές
- Πλαίσιο αξιολόγησης

Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι μέσω αυτής της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν:

- Κατανόηση της μεθοδολογίας προκειμένου να αναγνωρίζουν τους «Καλές πρακτικές για υποστήριξη γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας» όπως χρησιμοποιήθηκαν στο πακέτο εργασίας 3 του έργου RE-TREAT Understanding of the methodology to identify “*Good practices for supporting women victims of sexual violence*”,
- Γνώση και κατανόηση της χρήσης του πλαισίου αξιολόγησης προκειμένου να μπορούν οι ίδιοι να αξιολογήσουν τις υπηρεσίες, τις πρακτικές τους, αλλά και τις αρχές που τις διέπουν.
- Επίγνωση των βασικών στοιχείων αποτελεσματικών πρακτικών (ΒΣΑΠ) και των τριών ομάδων στις οποίες χωρίζονται.

Θεωρητικό πλαίσιο

Για να καλυφθεί το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαίδευσης σχετικά με τη μεθοδολογία και το πλαίσιο των προτύπων πρακτικής παρακαλώ αναφερθείτε στο αρχείο με τίτλο «Καλές πρακτικές για την υποστήριξη θυμάτων σεξουαλικής και έμφυλης βίας», Κεφάλαιο 1 «Μεθοδολογία» (σελ. 3).

Πρακτικά εργαλεία

Φτιάξτε μια παρουσίαση (π.χ. παρουσίαση PowerPoint) βασισμένοι στο Κεφάλαιο 1 «Μεθοδολογία» (σελ. 3) και παράρτημα Ι «Περίληψη των ομάδων, βασικά στοιχεία αποτελεσματικής πρακτικής και παραδείγματα πρακτικών» (σελ. 77) του αρχείου με τίτλο «Καλές πρακτικές για την υποστήριξη θυμάτων σεξουαλικής και έμφυλης βίας». Μπορείτε επίσης να παροτρύνετε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να σκεφτούν τον οργανισμό στον οποίο εργάζονται ή κάποιο άλλο γνωστό οργανισμό, με σεβασμό στο πλαίσιο αξιολόγησης, αξιολογώντας τις δυνάμεις και τις αδυναμίες του.

Τελικές παρατηρήσεις

Αυτό το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο το οποίο δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου RE-TREAT, στοχεύει στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της ικανότητας των εκπαιδευτών -όπως εσείς- προκειμένου να εκπαιδεύσουν αποτελεσματικά τους επαγγελματίες της Ποινικής Δικαιοσύνης και της Υποστήριξης Θυμάτων οι οποίοι εργάζονται με γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας.

Η εκπαίδευση που παρέχεται μέσω του εγχειριδίου αυτού περιλαμβάνει θεωρίες και πρακτικές οι οποίες βασίζονται σε στοιχεία, αναφορικά με την αποτελεσματική διαχείριση των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας, με αποτέλεσμα την αύξηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων όλων των επαγγελματιών που εμπλέκονται.

Το εγχειρίδιο αυτό είναι μια πηγή υποστήριξης των εκπαιδευτών που πραγματώνουν εκπαιδεύσεις για το φαινόμενο και τα πλαίσια της σεξουαλικής βίας. Οι 5 ενότητες περιέχουν υποστηρικτικό υλικό το οποίο θα σας παρέχει πληροφορίες στο πως θα υποστηρίξετε αποτελεσματικότερα γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας συμπεριλαμβανομένων των ειδών της, του επιπολασμού της, των χαρακτηριστικών και συνεπειών της, την εμφάνισή της σε πραγματικό και διαδικτυακό περιβάλλον, την επίδραση σε κοινωνικό και νομικό επίπεδο αλλά και σε παγκόσμιες κρίσεις.

Μπορείτε να ανακαλύψετε περισσότερα σχετικά με τις ασυνείδητες προκαταλήψεις, στερεότυπα και μύθους των επαγγελματιών απέναντι σε γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας. Επιπλέον, έχετε τη δυνατότητα να εμβαθύνετε τις γνώσεις και τις ικανότητές σας προκειμένου να βοηθήσετε τους επαγγελματίες που εκπαιδεύονται να αναγνωρίζουν τα συμφέροντα και τις ανάγκες των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας, αλλά και να κατανοούν τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα προστασίας τους.

Την ίδια στιγμή, θα έχετε τη δυνατότητα να βοηθήσετε με την ενσυναίσθηση και την οικειοποίηση των επαγγελματιών με τις κύριες προκλήσεις και εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας όταν εμπλέκονται στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης.

Τέλος, με το να διαχειρίζεστε ζητήματα συνεργασίας πολλών φορέων, με το να παρέχετε επαρκή εκπαίδευση και με το να βελτιώνετε τις υπάρχουσες παρεμβάσεις για τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας, ενισχύετε τις δικές σας γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με το θέμα.

Όλες οι προαναφερθείσες πτυχές που παρουσιάζονται σε αυτό το εγχειρίδιο, προωθούν την

παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και αποτελεσματικής μεταχείρισης γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας, μέσω της ευαισθητοποίησης και της ανάπτυξης ικανοτήτων των επαγγελματιών. Μέσω της γνώσης και των δεξιοτήτων που αποκτώνται, η αναφορά περιστατικών καθώς επίσης και η συμμετοχή των γυναικών θύματα σεξουαλικής βίας σε ζητήματα ποινικών διαδικασιών ενθαρρύνεται και ενισχύεται.

Συνεπώς, το απόλυτο αποτέλεσμα των εκπαιδεύσεων θα είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και υποστήριξης προς τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας για την πρόληψη ή και τη μείωση της δευτερογενούς θυματοποίησης, ειδικά από το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πιθανά σενάρια για την Ενότητα 2 άσκηση 2 «Σωστό ή λάθος – και γιατί;»

- Μια νεαρή γυναίκα 32 χρονών, η Luisa, πήγε στην αστυνομία να καταγγείλει έναν βιασμό. Αναφέρθηκε στον δράστη ονομαστικά. Ο αστυνομικός της εξήγησε ότι θα καλέσουν τον δράστη για κατάθεση. Αν τα στοιχεία είναι επαρκή, η υπόθεση θα πάει σε δίκη όπου η καταγγέλλουσα θα πρέπει να καταθέσει. Η Luisa, αφού ενημερώθηκε για αυτό το γεγονός, αναίρεσε τους ισχυρισμούς της και αποφάσισε να μην συνεχίσει περαιτέρω, γεγονός που έδωσε την εντύπωση ότι ψεύδεται για τον βιασμό.
- Η Μαρία για πολλά χρόνια εργαζόταν για σεξ επί πληρωμή. Επισκέφτηκε έναν δικηγόρο ψάχνοντας νομικές συμβουλές και βοήθεια. Η Μαρία αποκάλυψε ότι εδώ και πολλά χρόνια βιάζεται κατ' εξακολούθηση από τον προαγωγό της που είναι και ο δεσμός της. Καθώς έκλαιγε με λυγμούς, είπε ότι δεν αντέχει άλλο αυτή την κατάσταση και ότι θέλει να του ασκηθεί δίωξη. Ο δικηγόρος πρότεινε στη Μαρία να βρει μια πιο «υγιεινή» εργασία. Ωστόσο η Μαρία αρνήθηκε, δηλώνοντας ότι της άρεσε η δουλειά της λόγω των υψηλών κερδών. Η Μαρία ήταν ξεκάθαρη και το μόνο που ζήτησε είναι να ξεφύγει από την κακοποιητική της σχέση και να δει τον σύντροφό της να τιμωρείται για τα εγκλήματα του. Παρ' όλα αυτά, ο δικηγόρος δεν μπορούσε να καταλάβει την άρνηση της Μαρίας να αφήσει τη δουλειά της και συνεπώς, είχε πολλές αμφιβολίες για την ειλικρίνιά της. Ο δικηγόρος αρνήθηκε να αναλάβει την υπόθεση λόγω των αμφιβολιών που είχε για την ειλικρίνεια και την ηθική της Μαρίας, θεωρώντας την ως αναξιόπιστη μάρτυρα. Αυτό προκάλεσε κάποιες καθυστερήσεις.
- Η Kate βιώνει φυσική και συναισθηματική βία στα χέρια του συζύγου της και δέχεται υποστήριξη από έναν σύμβουλο από φορέα υποστήριξης θυμάτων κατά τον τελευταίο ένα χρόνο. Ο σύμβουλος προσπαθεί συστηματικά να παρακινήσει την Kate να πάρει διαζύγιο αλλά εκείνη αρνείται. Πριν από δύο μέρες, η Kate αποκάλυψε στον σύμβουλο ότι ο σύζυγός της συμπεριφέρεται με χυδαίο τρόπο, με το να την φωνάζει διάφορα ονόματα, να κάνει χειρονομίες και να την αγγίζει στα γεννητικά της όργανα ακόμα και μπροστά στα παιδιά τους. Αυτό το κάνει παρόλο που η Kate του έχει πει πολλές φορές ότι δεν της αρέσει αυτή η συμπεριφορά. Η ψυχολόγος δεν πήρε στα σοβαρά τους ισχυρισμούς της πελάτισσάς της, αφού βασισμένη σε προηγούμενη εμπειρία και άποψη που έχει για αυτή,

θεωρεί πως η Kate υπερβάλλει και της αρέσει να παραπονιέται για να τραβάει την προσοχή του κόσμου, με αποτέλεσμα ο σύμβουλος να μην αναφέρει το περιστατικό στους ανωτέρους του.

- Η Άννα κατήγγειλε στην αστυνομία τη σεξουαλική της παρενόχληση. Οι τοξικολογικές εξετάσεις έδειξαν ότι κατά τη διάρκεια της παρενόχλησης, η Άννα ήταν υπό την επήρεια αλκοόλ και ναρκωτικών. Κατά τη διάρκεια της κατάθεσής της, παρόλο που παραδέχτηκε ότι είχε καταναλώσει μεγάλη ποσότητα αλκοόλ εκείνο το βράδυ, αρνήθηκε τη χρήση ναρκωτικών. Είχε μειωμένες μνήμες από εκείνο το βράδυ και δεν μπορούσε να θυμηθεί πολλές λεπτομέρειες. Τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο από την αστυνομία ήταν διφορούμενα ακόμα και αντικρουόμενα, με αποτέλεσμα ο φερόμενος ως δράστης να μην καταδικαστεί. Η Άννα ένωσε παραμελημένη χωρίς υποστήριξη, αφού οι ανάγκες και τα συμφέροντά της δεν ικανοποιήθηκαν αλλά το πιο σημαντικό ήταν ότι δεν την πίστεψαν. Σύμφωνα με την Άννα, η δικαιοσύνη δεν απονεμήθηκε και οι ισχυρισμοί της δεν ελήφθησαν υπόψιν λόγω της κατανάλωσης αλκοόλ ή και της χρήσης ναρκωτικών αφού θεωρήθηκε σαν «πρόσκληση» ή τουλάχιστον σαν παράγοντας που δίνει άδεια στην παρενόχληση

Δηλώσεις

Οι ακόλουθες δηλώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ενός ερωτηματολογίου για τους συμμετέχοντες της εκπαίδευσης (π.χ. Likert Scale), όπου μπορούν να δηλώσουν κατά πόσο συμφωνούν με τις δηλώσεις πριν ξεκινήσουν την εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτές, βασιζόμενοι στα δεδομένα που λαμβάνουν από τις απαντήσεις, μπορούν να σχεδιάσουν και επιμέρους εκπαιδεύσεις. Η λίστα με τις δηλώσεις δεν είναι δεσμευτική, καθώς μπορεί να τροποποιηθεί ή και να εμπλουτιστεί σύμφωνα με τις δυνάμεις και απαιτήσεις των συμμετεχόντων του γκρουπ. Ανάμεσα σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες (π.χ. μουσουλμανικές κοινωνίες), οι σεξουαλικές πράξεις δεν αντιλαμβάνονται ως σεξουαλική βία λόγω του θρησκευτικού υποβάθρου και του κοινωνικό-πολιτισμικού πλαισίου που επικρατεί στις κοινωνίες αυτές.

- Ομόφυλα άτομα γίνονται σπάνια θύματα σεξουαλικής βίας από τους συντρόφους τους ή από άλλα άτομα με ίδιο σεξουαλικό προσανατολισμό
- Οι γυναίκες μπορούν εύκολα να προσποιηθούν ότι κλαίνε για να κερδίσουν την εμπιστοσύνη και την συμπόνια. Με τον τρόπο αυτό πολλές γυναίκες καταφέρνουν να

πείσουν για ψευδείς ισχυρισμούς.

- Οι γυναίκες οι οποίες φοράνε προκλητικά ρούχα /πίνουν πολύ/ μιλάνε με αγνώστους κλπ. «τα ζητούσαν»
- Όταν μια γυναίκα ισχυρίζεται σεξουαλική βία εις βάρος της μετά από πολλά χρόνια, το κάνει είτε για εκδίκηση, είτε γιατί έχει κάποιο άλλο όφελος.
- Χαρακτηρίζοντας μια γυναίκα ή κάνοντας χειρονομίες -χωρίς να την ακουμπάς- δεν συνεπάγεται σεξουαλική βία
- Αν μια γυναίκα δεν αντισταθεί, είναι σημάδι συγκατάθεσης.
- Οι γυναίκες μερικές φορές λένε «όχι» ενώ στην πραγματικότητα εννοούν «ναι»
- Άτομα με ειδικές ανάγκες ή/ και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας δεν διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο σεξουαλικής βίας λόγω του ότι δεν είναι σεξουαλικά ελκυστικοί.

Reshaping treatment approaches towards victims of sexual violence within criminal proceedings.